

Összefoglaló tájékoztató
Árinformáció az egészségügyi intézményekben 2009. I. negyedév
OSAP 1477/07 (229/2006 (XI.20.) Korm. rendelet)

Bevezetés

Az árinformációs rendszer az egészségügyi intézményeknél figyeli az árak változását a dologi kiadások körében. Az adott időszak tényleges beszerzései alapján méri a beszerzett anyagok, fogyóeszközök és a vásárolt szolgáltatások árváltozásait.

A felmérés nem terjed ki a beruházási kiadások árváltozásának figyelésére, mert a felmérés módszerét követve, az új beszerzésekhez nem minden esetben lehet bázis egységárat rendelni az intézményi beszerzések adataiból. Ugyanis nagyon ritkán fordul elő, hogy az intézményekben ugyanolyan fajta nagy értékű gépet, berendezést vásároljanak két egymást követő év azonos időszakában.

1. A fogyasztói kosár

A javak főbb csoportjai	Értékarány (%)	
	Lakossági	egészségügyi
Élelmiszerek	31,36	3,26
Ruházkodási cikkek	4,75	0,12
Tartós fogyasztási cikkek	9,02	10,07
Energia	8,69	9,37
Gyógyszer, gyógyáru	3,81	38,17
Egyéb cikkek, üzemanyag	13,69	7,57
Szolgáltatások	28,68	31,45
Összesen	100,00	100,00

Az egészségügyi ágazat fogyasztói kosara jelentősen eltér a lakosságitól. Az arányokat a táblázatban láthatjuk.

Élelmiszerek:

Az élelmiszer csoportjának összetétele a lakossági fogyasztás összetételétől abban tér el, hogy a lakossági fogyasztás 8,8 %-a szeszes ital, dohányáru, amelyek az egészségügyben nem szerepelnek. Az egészségügyi ételmezési kiadásokban a külső szolgáltatótól vásárolt ételmezés aránya 30,8 %, a lakossági kiadásokban a házon kívüli (éttermi, munkahelyi, iskolai, ...) étkezés aránya 3,0 %.

Ruházkodási cikkek:

Ebbe a kategóriába az egészségügy munka és védőruhái tartoznak.

Tartós fogyasztási cikkek:

Az egészségügyben a tartós fogyasztási cikkek kategóriában az orvos szakmai gépek, berendezések aránya a számottevő, amelyek nem szerepelnek a lakossági fogyasztásban.

Energia:

A KSH csoportosítása ebbe a csoportba sorolja a távfűtést, a villamos energia, és a vezetékes gázfogyasztást. Az intézményi költségvetési beszámoló dologi kiadásainak adatlapján ezek a kiadások a szolgáltatások között szerepelnek, a két kosár összehasonlítása céljából ezeket a kiadási tételeket ebben a csoportban szerepeltetjük. Továbbá ebbe a csoportba tartoznak még az egyéb tüzelőanyag vásárlások.

Gyógyszer, gyógyáru:

A kategóriának nemcsak az aránya eltérő a lakosságitól, hanem a kórházakban használt szakmai anyagokat (fecskendők, tűk, szív katéterek, uréter katéterek, sebészeti anyagok, eszközök, implantátumok, röntgen anyagok, laboratóriumi vegyszerek...) a lakossági kosár nem tartalmazza. Az egészségügyi intézményekben a gyógyszerek kiadása 19,23 %, a szakmai anyagok kiadása pedig 11,49 %-a az összes dologi kiadásnak.

Egyéb cikkek, üzemanyag:

A lakossági kosárban a járműalkatrész, üzemanyag kiadás 5,4 %, az egészségügyben az üzemanyag vásárlásra fordított kiadás 0,22 %. A lakossági kiadástól további eltérést jelentenek az egészségügyben az irodaszerek, nyomtatványok kiadásai.

Szolgáltatások:

A lakossági szolgáltatási kiadások csoportja több olyan elemet tartalmaz, amelyet az egészségügyi nem, pl. közlekedési szolgáltatás 4,2 %, kulturális szolgáltatás 2,7 %, szerencsejáték 0,6 %, üdülés 1,9 %, testápolás, 0,8 %. Az egészségügy szolgáltatási kiadásainak 9,0 %-a vállalkozásoktól vásárolt egészségügyi szolgáltatás (járó és fekvőbeteg ellátás, vizsgálatok, ügyelet), és 1,0 % egyéb vásárolt szellemi tevékenység.

A termékek beszerzési forrásai, árai:

Az egészségügyi ágazat intézményei a lakossági kiskereskedelmi vásárlásoktól eltérően a termékek 99,8 %-át nagykereskedésekből, nagykereskedelmi áron vagy közvetlenül a termelőktől szerzi be. A gáz, az áram, a táv-hő és a melegvíz szolgáltatási árak közületi, nagyfogyasztói díjszabásba tartoznak, eltérőek a lakossági kiskereskedelmi áraktól. A lakossági háztartási energia csoportba tartozó villamos energia, vezetékes gáz és táv-hő szolgáltatások lakossági árain különböző mértékű támogatások is voltak és vannak, az árváltozás különböző a lakossági fogyasztók és a közületi nagyfogyasztók esetében.

2. Egészségügyi ágazat árindexe 2009. I. negyedév

Időszak	Árindex			
	előző év azonos időszaka = 100 %			
	egészségügyi ágazat			lakossági
	egészségügyi ágazat összesen	ebből kórházak	ÁNTSZ intézetek	
%	%	%	%	
2007. év	103,5	103,5	104,1	108,0
2008. év	104,7	104,7	105,6	106,1
2008. I. negyedév	105,0	105,0	104,5	103,0

Az összefoglalóban szereplő árindexek mindegyike az előző év azonos időszakához méri az árváltozást, az előző év azonos időszaka = 100 %.

Az egészségügyi ágazat 2009. I. negyedévi árindexe 105,0 %, magasabb, mint a lakossági 103,0 %.

A kórházak 2009. I. negyedéves árindexe 105,0 %, az ÁNTSZ intézeteké pedig 104,5 %. Az eltérés abból származik, hogy a két intézmény típusban eltérő a termék és szolgáltatás csoportok kiadásainak aránya.

Az árindexek részletes adatai az arinformacio-2009-1.xls melléklet munkalapjain láthatóak.

2.1. Termékek árindexe 2009. I. negyedév

A termék beszerzések összesített árindexe 102,9 %.

A gyógyszerek árindexe 102,5 %. A gyógyszer beszerzések kiadásának aránya 48,9 %-a a termék beszerzéseknek.

A gyógyszer beszerzések árszínvonalát két tényező befolyásolja. A gyógyszergyárak piaci versenye miatt több gyógyszer egységára csökken valamint a kórházak részére korábban természetben biztosított gyári kedvezmények (rabat) nagy része beépül a gyógyszerek árába.

A szakmai anyagok árindexe 104,8 % az előző év azonos időszakához mérten, A szakmai anyagok kiadásának aránya 29,2 %-a a termék beszerzések összesített kiadásának.

A vegyszerek árindexe 103,5 %, a csoport kiadásainak részaránya 5,1 %-a termékek összesített kiadásának.

A kis értékű tárgyi eszközök árindexe 104,1 %, a csoport kiadásainak részaránya 1,3 %-a termékek összesített kiadásának.

A munka és védőruha árindexe 115,5 %, az egyéb anyagoké 101,3 %, az élelmiszereké 98,6 %. Az élelmiszerek árindexe azért alacsony, mert a bázis időszakban magas volt, 110,9 %.

A hajtó és kenőanyagok árindexe 98,6 %. A termékcsoport kiadásának részaránya a termékek csoportjában 0,6 %.

Az egyéb információs adathordozók beszerzési árindexe 98,3 %, a termék csoport részaránya 0,1 %.

A beszerzések alacsony árindexére hatással van a kórházak gazdálkodási módszere. Több kórház a szakmai és egyéb anyagok beszerzését külső nagykereskedő cégekre bízta.

Közbeszerzési pályázat útján olyan éves szerződéseket kötnek, amely alapján a kereskedő egész évben változatlan áron biztosítja a kórház részére a szakmai és az egyéb anyagok beszerzését. A szerződésekben meghatározzák az éves minimális rendelési mennyiséget, ezért a kereskedő az éves nagy tételű, biztos megrendelés alapján alacsonyabb árat tud biztosítani, mintha a kórházak egyedileg, esetenként szereznék be a termékeket.

2.2. Szolgáltatások árindexe 2009. I. negyedév

A szolgáltatási kiadások árindexe 107,8 %.

A vásárolt egészségügyi szolgáltatások árindexe 103,7 %.

A szolgáltatási kiadások legnagyobb csoportja a vásárolt egészségügyi szolgáltatások, a szolgáltatásokon belüli aránya 23,4 %. Járó és fekvőbeteg ellátást, vizsgálatokat, ügyeleti díjakat tartalmaz.

A vezetékes gázenergia árindexe 118,3 %.

A villamos energia árindexe 114,0 %.

A táv-hő és melegvíz szolgáltatás árindexe 118,4 %.

A vezetékes gáz, a táv-hő és melegvíz szolgáltatás és a villamos energia szolgáltatások díjszabása a közületi, nagyfogyasztói díjszabásba tartozik, amely eltér a lakossági díjszabástól és az árak különbözőek.

A vezetékes gáz és a táv-hő, melegvíz szolgáltatás nagyfogyasztói díjszabása két részből áll, a szerződés szerint meghatározott maximált havi fogyasztás szerinti havi alapdíjből és a tényleges fogyasztás egységár szerinti elszámolásából. A havi alapdíj a maximált fogyasztás

nagyságától függően sávosan változik, a havi fogyasztás mennyiségétől független díjtétel. Ha a szerződés szerinti maximált mennyiséget túllépi az adott hónapban, akkor büntetési díjat kell fizetni.

A villamos energia nagyfogyasztói díjszabása is két részből áll, a szerződés szerint lekötött teljesítmény nagyságától függő alapidíjből és a fogyasztási kategória egységárával elszámolt havi teljesítményből. A fogyasztás szerinti egységár különböző csúcsidőben és csúcsidőn kívül, valamint más az egységára a vezérelt energiának. Ha a fogyasztó az elszámolás hónapjában egyszer is túllépi a lekötött teljesítményt (mérése 15 percre vetítve történik), akkor az adott hónapban a túllépés mértékétől függő büntetési díjat kell fizetnie.

A víz és csatornadíjak árindexe 108,5 %.

A vásárolt élelmezés árindexe 106,1 %, a szállítás árindexe 111,7 %.

A karbantartási és kisjavítási szolgáltatások árindexe 108,8 %.

Az egyéb üzemeltetési, fenntartási szolgáltatások árindexe 104,1 %.

A nem adatátviteli célú távközlési díjak árindexe 86,4 %, az adatátviteli célú távközlési díjak árindexe 101,1 %, az egyéb kommunikációs szolgáltatások árindexe 102,8 %.

Budapest, 2009. augusztus 19.